

SPORTVISIE OUBEILDZIJL

COLOFON

PROJECT

Sportvisie Oudebildtzijsl

SAMENWERKENDE VERENIGINGEN

Dorpsbelang Oudebildtzijsl e.o.

Bildtse IJsclub

Kaatsvereniging

Tennisvereniging d'Ouwe Rij

Voetbalvereniging Ouwe Syl

OMNI-vereniging

RHO ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

Aukje de Graaf en Hylke Goudswaard

Druifstreek 72

8911 LH Leeuwarden

t: 058 256 2525

w: www.rho.nl

DATUM

5 mei 2017

STATUS

Concept

INHOUD

Waarom een sportvisie?	5
Wat zit er nu?	7
De ambities van de verenigingen en dorpsbelang op een rij	9
Wat gebeurt er om ons heen? Trends en ontwikkelingen	10
Visie op sport in Ouwe-Syl	13
't Sporthuus: kantine als mini-dorpshuis	15
Eerst ruimte maken	17
Voor de toekomst	19
Samenvatting en kosten	21

WAAROM EEN SPORTVISIE?

Ouwe-Syl stelt een sportvisie op. Deze brengt de mogelijkheden in beeld voor een sport-accommodatie die past bij de maatschappelijke behoefte in het dorp, voor nu en de komende 20 jaar.

Een ambitie uit de dorpsvisie 2015-2020

Onder het onderwerp 'sport en voorzieningen' benoemt de dorpsvisie Oudebildtziel een aantal ambities. Modernisering van de sportvoorzieningen, meer aandacht voor ouderen en een aantrekkelijk sportaanbod voor de jeugd staan op de agenda. Met concrete wensen als buiten-fitnessapparatuur, een volleybalnet, een kaatsmuur, een basketbalnet op een oefenveld met kunstgras. Daarbij dient aandacht te zijn voor zowel de jonge sporters als de 65+ sporters. Met een sportvisie komen de mogelijkheden voor deze wensen in beeld.

Doel

Het gaat concreet om het opstellen van een sportvisie voor het huidige sportcomplex, waarin nadrukkelijk de maatschappelijke impact van de sportverenigingen op de leefbaarheid in Ouwe-Syl de aandacht krijgt. Het overkoepelende doel is dat Ouwe-Syl een leefbaar dorp blijft!

WAT ZIT ER NU?

Sport in Ouwe-Syl

Op het sportcomplex in Ouwe-Syl zijn de nodige sportverenigingen aanwezig; voetbal, tennis, de ijsbaan en het kaatsen. Daarnaast is er voor senioren gym in de gymzaal. De sportclubs op het sportcomplex werken goed samen en stemmen hun activiteiten zo goed mogelijk op elkaar af. Het gebouwtje bij de ijsbaan wordt gedeeld door de ijs-, tennis- en kaatsvereniging.

Bij de sporten zijn veel vrijwilligers betrokken. Zonder uitzondering merkt men dat het vinden van mensen die zich willen inzetten lastiger wordt. Het aantal leden is stabiel. Het sportcomplex en de sportvelden zijn verouderd, er bestaat al jaren de wens om te moderniseren. De gebouwen van de voetbalvereniging verouderd.

Sportterrein Ouwe-Syl

Het sportterrein Ouwe-Syl ligt in het zuidoosten van het dorp. De voetbalvereniging heeft er een speel -en trainingsveld, de

tennisvereniging twee speelvelden en de kaatsvereniging heeft een kaatsveld als onderdeel van de ijsbaan. Daarnaast is er een gymzaal gevestigd voor binnensporten.

De verouderde accommodaties voldoen energetisch niet meer aan de normen van deze tijd en hebben een gedateerde uitstraling. Technisch is het niet in orde. Zo kunnen bijvoorbeeld de verlichting van de tennis en voetbal niet tegelijkertijd aan. Zowel stroom- als waternet zijn aan elkaar geknutseld, wat tot dit soort beperkingen leidt.

Door het intensieve gebruik ligt het trainingsveld er vaak bij zonder gras. Het wedstrijdveld is niet meer van voldoende kwaliteit, maar hiervoor is in de zomer van 2017 groot onderhoud voorzien. Het kaatsveld is goed maar er is een wens om dit misschien iets breder te maken. De combinatie met de ijsbaan werkt prima. De tennisbanen verkeren in goede staat. Deze worden door de vereniging zelf goed onderhouden.

DE AMBITIES VAN DE VERENIGINGEN EN DORPSBELANG OP EEN RIJ

Zoveel mogelijk kinderen op voetbal

De ambitie vanuit de voetbalvereniging (147 leden) is om zoveel mogelijk kinderen en volwassenen te laten voetballen. Voor iedere leeftijd een team betekent dat er een goede doorstroming naar de seniorenteams mogelijk is. Daarnaast is het doel om een gezellige vereniging te zijn. Voetbal is een belangrijke verbindende factor in het dorp. De samenwerking met een naastgelegen voetbalvereniging, op het gebied van de jeugd, betekent de mogelijkheid voor een brede jeugdselectie. Doel is dat de VV als zelfstandige vereniging blijft in Ouwe Syl.

De voetbalvereniging heeft als wens om een kwaliteitsverbetering van de accommodatie te bereiken en het trainingsveld te verbeteren. Een kunstgrasveld is hiervoor een gewenste verbetering. Dit veld kan dan ook gebruikt worden voor de jeugdwedstrijden, wat een gewenste ontlasting van het hoofdveld betekend.

Meer jonge tennissers

De ambitie van de tennisvereniging is om meer jongere leden te werven. Er zijn 45 leden, waarvan

15 spelend lid. De wens is om mogelijkheden te hebben om tennis weer onder de aandacht te brengen, door bijvoorbeeld paddle-tennis (kooi-tennis) te introduceren.

Kaatsen en schaatsen

De kaats- en de ijsbaanvereniging willen integraal onderdeel zijn van het sportcomplex en een meerwaarde zijn voor het dorp. De verenigingen zijn tevreden met hun sportvelden en de accommodatie, waardoor zij geen directe aanleiding hebben voor aanpassingen aan hun deel van het terrein. Ze willen echter graag meedoen met een verbetering van de accommodatie. De kaatsvereniging heeft 70 (jeugd)leden die federatie kaatsen.

Meer informele sport

Dorpsbelang geeft aan dat zij in het dorp graag meer informele sportmogelijkheden wil zien. Zij zien dit voor alle doelgroepen. Dit gaat bijvoorbeeld om een wandel-/hardlooptroep, openbare fitnessmogelijkheden, speelmogelijkheden voor jonge kinderen etc. Het zou mooi zijn als de sportaccommodatie middels een goede routing verbonden wordt met het dorp. Een idee is om een hardlooptroep/-route te integreren bij de sportvelden. Dit samen met openbare fitnessvoorzieningen of fitness in de gymzaal. Hier kan tijdens trainingen gebruik van worden gemaakt, maar is ook toegankelijk voor iedereen uit het dorp.

WAT GEBEURT ER OM ONS HEEN? TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Bevolkingsontwikkeling Ouwe-Syl

Om iets te kunnen zeggen over wie er allemaal kunnen gaan sporten in Ouwe-Syl willen we weten wie er wonen en hoe oud ze zijn. Want we hebben te maken met krimp en zijn er straks nog wel mensen te vinden die graag willen sporten? En wat voor sport willen die mensen die dan beoefenen? Wat zijn de trends op het gebied van sport? Zijn er veranderingen te verwachten die van belang zijn voor de verenigingen?

- *De gemeente vergrijst.* Het aantal 65-plussers neemt lichtjes toe en de bevolking tot 65 jaar daalt in aantal.
- *Er wonen steeds minder mensen in Ouwe-Syl.* Dit is te merken bij de sportverenigingen door een afname van zowel jeugdleden als senioren. In de periode 2013-2016 is het aantal inwoners afgenomen van 725 naar 680 inwoners. De afname in Ouwe-Syl is met name toe te schrijven aan de leeftijdsgroepen 0-15 jaar en 25-45 jaar. In

de leeftijdsgroep 0-15 jaar is de bevolking van 145 naar 120 personen gekrompen. Voor de leeftijdsgroep 25-45 jaar betreft het een daling van 189 naar 145 personen. De overige leeftijdsgroepen 15-25 jaar, 45-65 jaar en 65-plus zijn iets gestegen tussen 2013 en 2016. De bevolking in Ouwe Syl wordt dus gemiddeld steeds ouder.

Trends in de sport in Nederland

- *Sportdeelname in Nederland stijgt.* De sportdeelname onder de Nederlandse bevolking stijgt. De toename van overgewicht lijkt gestuit, maar toch blijft het percentage mensen dat te zwaar is onverminderd hoog.
- *Levensfase is bepalend.* De levensfase waarin je verkeert houdt verband met je sportdeelname. De drukte van een gezin met kleine kinderen leidt tot minder sporten door de ouders.
- *Fitness meest populaire sport.* Kijk je naar de soorten sport die worden beoefend door volwassenen dan blijkt: de populariteitsprijs is voor fitness, veruit de meest beoefende sport bij volwassenen (22%). Runner-up is hardlopen (12%). Tennis (5%) en zwemmen (5%) – in de afgelopen 10 jaar gedaald in populariteit – delen de derde plaats.

- Mannen lopen vaker hard, voetballen en doen aan diverse vormen van fietsen (toerfietsen, wielrennen, mountainbike). Vrouwen kiezen vaker voor fitness/aerobics, zwemmen, gymnastiek of yoga.
- Onder de jeugd blijft voetbal onverminderd de populairste sport, waardoor de KNVB met ruim 1,2 miljoen leden de grootste sportbond van Nederland is.
- *Alleen sporten.* Steeds meer mensen sporten individueel. Waar jongeren kiezen voor hardlopen, doen 50-plussers aan wandelen, fietsen en zwemmen. Ook de hogeropgeleiden sporten vaker alleen. Sterker: nog maar één op de drie sporters doet dat via een lidmaatschap bij een sportvereniging. De helft van ons (50 %) sport in een zelfgeorganiseerde groep van vrienden of kennissen. Bijna een op de vijf (18%) sport bij een commerciële sportaanbieder (dat kan een fitnesscentrum, zwembad, manege dan wel skihal zijn). 14% sport via sociaal cultureel werk, bedrijfssport, schoolsport of tijdens een sportvakantie.
- *Overheid blijft investeren.* Toch blijft er continuïteit aan landelijke investeringen in sport. Dat geldt zowel voor top- als breedtesport. In 2012 gaf de overheid bijna

1,6 miljard euro uit aan het stimuleren en faciliteren van sportactiviteiten. Hier stond 300 miljoen euro aan inkomsten uit sport tegenover.

- *Ouderen zijn fitter.* De nieuwe generatie 55-plussers is fitter dan voorgaande generaties en de verwachting is dat zij vaker fietsen, wandelen en/of tuinieren. Ze blijven tot op hoge leeftijd actief. Uit de modellering blijkt dat het aantal mensen dat aan de NNGB (Nederlandse Norm Gezond Bewegen) voldoet, is toegenomen tussen 2001 en 2014 met ruim 7%. Deze stijging lijkt vooral te komen doordat twintigers en 60-plussers meer zijn gaan bewegen. De sterkste stijging is te zien onder 70-plussers. De verwachting is dat in deze fitte vergrijzende samenleving het aandeel mensen dat de beweegnorm haalt toeneemt (naar 68% in 2030).
- *Openbare sport- en speelruimtes in opkomst.* De laatste jaren is sport en bewegen zichtbaarder geworden in de openbare ruimte, doordat gemeenten en zorgorganisaties hebben geïnvesteerd in openbare sport- en speelruimtes zoals openbare fitnessplaatsen.

Bronnen: www.statline.cbs.nl, Rapportage Sport 2014 en het RIVM

VISIE OP SPORT IN OUWE-SYL

Het aantal kinderen in het dorp neemt af en de concurrentie van andere sportvoorzieningen in de nabije dorpen is groot. De ouderen blijven langer fit en hebben hun eigen vraag naar sportvoorzieningen. Dit vraagt om een nieuwe visie op het aanbod. Sport bevordert de sociale samenhang. Ouwe-Syl kiest, in aansluiting op de landelijke trends, voor meer speel- en sportaanbod met een informeel karakter, naast de bestaande verenigingen. Dorp en verenigingen organiseren gezamenlijk deze informele sport, gericht op alle leeftijden. De verenigingen staan voor een goede kwaliteit, zowel van het bestuur als van de velden en de accommodatie. De sport wordt georganiseerd vanuit de nieuwe kantine centraal gelegen op het sportcomplex, 't Sporthuus, waar gezelligheid en samenzijn voorop staan.

Sociale samenhang

Sporten is belangrijk voor een gezonde leefstijl. In Ouwe-Syl ligt daarnaast ook een sterke nadruk op het maatschappelijke belang. De verenigingen zijn hiervoor het bindmiddel. Er is geen dorpshuis, maar er zijn veel sporters en die ontmoeten elkaar op het sportveld. Voetballen doe je samen en vergroot de binding met het dorp. Voetballen, tennissen, kaatsen en schaatsen horen bij het dorp!

Sport en spel vanuit de omni-vereniging

Het doel is om vanuit het dorp meer mensen te betrekken bij sport, georganiseerd vanuit 't Sporthuus. Voor iedere leeftijdscategorie bestaat er een basispakket met sport en spel op maat, waarin de buurtcoaches vanuit de gemeente een uitvoerende taak hebben, naast vrijwilligers vanuit de verenigingen en het dorp. De ijsbaan zit in het basispakket en is toegankelijk voor jong en oud. De organisatie wordt opgepakt vanuit de besturen van de verenigingen en dorpsbelang. Vanuit het dorp worden vrijwilligers gezocht, zodat iedere dag een programma wordt gedraaid. Het basispakket bestaat verder uit wandelclubjes, loopgroepen, ouderenfitness en peuter- en kleutergym.

De inrichting van het sportcomplex optimaliseren

De voetbal-, kaats-, tennis- en ijsbaanvereniging zijn de dragers van het sportcomplex. Hier is een goede kwaliteitsverbetering gewenst. Uitgangspunt is dat alle velden toegankelijk worden vanuit een centrale ruimte, die onderdeel is van een route vanuit het dorp. Het is gewenst dat het voetbal-trainingsveld een kunstgrasveld wordt, zodat er het hele jaar, ook voor individuele sporten gebruik van kan worden gemaakt. Tennis kan in populariteit stijgen wanneer een paddleveld wordt aangelegd. Dat is een snel soort tennis gespeeld in een kooi.

'T SPORTHUUS: KANTINE ALS MINI-DORPSHUIS

't Sporthuus vormt het centrum voor beweegactiviteiten. Uiteraard is het de nieuwe kantine van v.v. Ouwe Syl. Maar de (oudere) dames die vrijdagmorgen sporten in de gymzaal, kunnen na afloop een kopje koffie drinken in 't Sporthuus. Ook op andere momenten staat de koffie klaar. De krant ligt op tafel en er is een soort mini-bieb (fenomeen met "book swap"). Hierdoor hebben ook de individuele sporters, die gebruik maken van de buiten-fitnessapparaten of de hardlooprouten op het terrein, een plek om samen te komen.

Er is van alles denkbaar. Vanuit 't Sporthuus starten bijvoorbeeld ook loopgroepen en sport- en spelmiddagen voor de jeugd. Mensen die terugkomen van hun groentetuin kunnen een kopje koffie drinken, ouders die hun kroost naar trainen brengen blijven hier even hangen en de TV staat aan voor het voetbal. Tijdens de wedstrijden van de senioren kunnen de kleintjes spelen in de speeltuin. In het zicht van het terras natuurlijk.

De organisatie kan draaien op vrijwillige inzet. Het dorpsbelang kan in het opzetten van de organisatie een belangrijke rol spelen.

Ruimtelijke verbinding met het dorp

Vanuit het dorp zijn de sportvelden toegankelijk via een wandel- en fietsroute langs de Kaaifeart/Ouwe Rijn vanaf de westzijde. Deze sluit aan op de hardloop- en wandelrondjes over het terrein. Via het centrale plein, waar de voorzieningen zijn gegroepeerd, vervolgt de hoofdroute in oostelijke richting waardoor men een rondje kan lopen vanuit het dorp via het sportcomplex.

Het is niet nodig om het gehele terrein uitgebreid te verlichten, maar het is wenselijk om deze route en de centrale plek van goede verlichting te voorzien, zodat het komen en gaan ook in de winter veilig en toegankelijk aanvoelt.

Met de auto is het terrein bereikbaar vanaf de oostzijde. We gaan het parkeren dichtbij de accommodaties te brengen, zodat het gebruik van het terrein compacter wordt. Fietsen stallen en auto's parkeren op en in de buurt van de centrale plek. Voor de auto's is mogelijk plek op het recreatieterrein, op een manier waarop er nog voldoende ruimte is voor de feesttent. En 't Sporthuus kan tijdens het dorpsfeest de tent ondersteunen.

EERST RUIMTE MAKEN

De eerste stap op korte termijn

Uitgangspunt is dat alle velden toegankelijk worden vanuit een centrale plek, waar op termijn ook de kantine/dorpshuis en de kleedkamers kunnen komen. Deze plek is goed bereikbaar vanuit het dorp. Het is de ontvangstruimte van het sportcomplex. De eerste stap is om hiervoor ruimte vrij te maken door de ijsbaan/kaatsvelden en het trainingsveld om te wisselen. Het 'hokje' van de omni-vereniging verhuist mee.

Er is voldoende ruimte voor een kunstgrasveld waarop ook jeugdwedstrijden gespeeld kunnen worden, wanneer een rij bomen wordt verwijderd. Om een langgerekte ijsbaan te kunnen maken, is het nodig om ook het jeugdhonk te verplaatsen. Deze komt daardoor dicht langs de route vanuit het dorp en daarom minder afgelegen te liggen. Het huidige pompsysteem en het afvoersysteem van de ijsvloer kunnen voor het grootste deel worden behouden. Het verplaatsen van de velden is dus vooral een kwestie van extra drainage, het aanbrengen van dijkjes rondom de nieuwe baan, het verplaatsen van twee bestaande 'hokjes' en het aanleggen van een kunstgrasveld.

Uit te voeren op een geschikt moment

Er zijn twee onderdelen die op elk gewenst moment uitgevoerd kunnen worden, omdat ze andere ontwikkelingen niet in de weg zitten. Het gaat ten eerste om de hardlooprouten(s) over het terrein rondom de velden. Ten tweede de nieuwe parkeerplaatsen, dichtbij de accommodaties.

De route vanuit het dorp en de hardloop- en wandelroutes komen langs de centrale plek.

VOOR DE TOEKOMST

De centrale plek invulling geven

Op de korte termijn kan de centrale plek eenvoudig ingericht worden met enkele paden. Met als doel om de velden en het gebouwtje van de omni-vereniging te bereiken. Er is ruimte vrijgekomen om vervolgens invulling te geven aan de sport- en spelbehoefte voor de toekomst. Door de manier waarop het sportcomplex na de eerste stap is georganiseerd, kunnen deze invullingen in willekeurige volgorde worden aangelegd.

De route vanuit het dorp over het sportterrein kan bijvoorbeeld meteen verbeterd worden. Deze loopt zo langs de huidige kantine, de omni-vereniging en de centrale plek. Op de centrale plek kunnen naar wens, stap voor stap, buiten-fitnessapparaten en speeltoestellen worden geplaatst. De hardloop-rondjes worden erop aangesloten. Er is ook ruimte voor een kaatsmuur, een volleybal-net of andere wensen.

't Sporthuus

Op termijn kunnen de bestaande kantine en kleedkamers worden vervangen door nieuwbouw. Door dit op een andere plek te doen, kan de bestaande situatie blijven functioneren tot 't Sporthuus klaar is. Het vrijkomende terrein kan worden gebruikt als aankleding van de route, voor extra buiten-fitness, voor een paddle-kooi of een deel worden van het schoolplein.

Gymzaal

Ook de gymzaal is verouderd en wordt op termijn mogelijk vervangen of verwijderd. In de nieuwe opzet voor het sportcomplex passen alle opties, zonder dat dit afbreuk doet aan de uitstraling van het terrein:

- de gymzaal verwijderen;
- de gymzaal renoveren;
- de gymzaal herbouwen op dezelfde plek;
- de gymzaal combineren met 't Sporthuus.

REALISATIE EN KOSTEN

Wat we willen bereiken

We willen het sportterrein een grotere maatschappelijke rol in het dorp geven. Enerzijds door invulling te geven aan de sportbehoefte van de toekomst en anderzijds door de verbindingen met het dorp te verbeteren en de accommodatie meer als een dorpshuis te gaan gebruiken.

Door de velden op het sportcomplex te herschikken maken we centraal op het terrein ruimte vrij voor een ontvangstplek waar (omheen) de velden en gebouwen liggen. Waar ruimte is om in de toekomst nieuwe sport- en speelfuncties toe te voegen en waar op termijn 't Sporthuus kan komen. Een accommodatie om te sporten en om in samen te komen.

Hoe verder

Om tot uitvoer te komen, is het belangrijk dat er een commissie is die de realisatie trekt. Deze organisatie kan samengesteld worden uit leden van de sportverenigingen gezamenlijk met het dorpsbelang. Van belang is om gemeentelijke steun te vinden voor de plannen. Met gemeente en provincie kan overlegd worden over mogelijke financiering.

Wat het moet kosten

Sweco heeft voor ons een kostenraming gemaakt. Hieronder staan ze globaal per stap opgenomen.

ijsbaan verplaatsen, kunstgrasveld, verplaatsen jeugdhonk en omni-gebouwtje, groenvoorziening	€ 400.000
wandelroute en inrichting parkeerplaatsen	€ 50.000
inrichten centraal ontvangstplein, buiten-fitness en speeltuin	€ 180.000
nieuwbouw 't Sporthuus	€ 350.000
paddleveld	€ 70.000
totaal	€ 1.050.000

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE